BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 58-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 102 Miercuri 16 Aprilie 1941
10 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

LĂMURIRI NECESARE

In legătură cu precizarea cerută cu prilejul recensământului — referitoare la origina etnică a părinților — e necesar să se lămurească situația acelora, cari, deși creștini, au unul din părinți de altă origină etnică decât cea română, dar tot creștin.

Decretul lege publicat în „Monitorul Oficial" nr. 171 din 27 Iulie 1939 prin care se prevedea că pentru modificarea și completarea unor dispozițiuni din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, publicată în „Monitorul Oficial" nr. 16 dela 19 Ianuarie 1939, alin. al II-lea din art. 28, avea următorul cuprins: „Pentru stabilirea calității de român de origină este suficient ca unul din părinți să fie de origină etnică românească"

Legiuirile ulterioare au anulat aceste dispozițiuni în ce privește evreii; dar în ce privește situația celor cari au unul din părinți de altă origină etnică trebue să se lămurească dacă se bucură și ei — cum ar fi normal — de recunoașterea drepturilor lor, dacă au făcut războiul sau armata, dacă părintele lor (neromân) e de 20—30 de ani în țară, dacă sunt de religie creștină, etc.

Situația copiilor, potrivit nouilor legiuiri, trebue să formeze obiectul atențiunii oficialității pentru că sunt unele decrete-legi cari nu sunt în acord cu dispozițiile mai vechi.

Am subliniat însemnătatea și oportunitatea reformei privitoare la interzicerea căsătoriilor mixte. Dar ce facem cu copiii rezultați din aceste uniuni legitime, copii cari n'au nicio vină, născuți aici, botezați în legea creștinească, învățați la școala românească, cu armata făcută la noi, etc.?

Sunt cazuri în care omenia și dreptatea trebue să intervină în balanța legislatorului și în orice caz o lămurire principială definitivă trebue să se dea printr'o unificare a dispozițiunilor privitoare la recunoașterea cetățeniei. Oficialitatea are astăzi la îndemână rezultatele recensământului; poate deci ști câte asemenea cazuri sunt în toată țara și care e numărul, pe categorii, al celor cari nu au situația limpede din punct de vedere al etnicității.

Datele pot determina legiuitorul să intervină spre a clarifica o situație, în interesul statisticei, pentru buna orientare a autorităților și a justiției și pentru știința acelora cari așteaptă cu nerăbdare soluția cererilor lor.

SĂPTĂMÂNA INTERNAȚIONALĂ

Cu drept cuvânt se va putea denumi săptămâna trecută drept „săptămâna balcanică". Săptămână istorică pentru această regiune europeană pe care lumea afirmă că vrea s'o ferească de război și a cărei politică internațională apărea întemeiată pe aceiași ideologie de pace.

Săptămâna ce s'a scurs, a adus în regiunea sud-estică o situație nouă.

Rezultat al unei acțiuni militare, această nouă situație a determinat desigur și un nou aspect politic. Pe deoparte prin proclamarea statului independent croat de către naționaliștii croați, condus de dr. Ante Pavelici, unitatea politică a Iugoslaviei a încetat.

Sunt desigur încă elemente numeroase croate în armata iugoslavă și care mai luptă, deși nu se știe încă ce reacțiune va produce evenimentul proclamării independenței statului croat, dar pe plan politic ea trebue înregistrată ca un prim rezultat al înaintărei trupelor germane și al pătrunderei lor la Zagreb.

Un al doilea rezultat politic a fost încetarea pactului de prietenie ungaro-iugoslav din momentul pătrunderei trupelor ungare în Iugoslavia. Revizionismul la care Ungaria renunțase față de Iugoslavia, renunțare consfințită solemn prin semnarea recentului pact de veșnică prietenie ungaro-iugoslavă, s'a reafirmat acum trecând la fapte care desigur corespund politicei revizioniste maghiare, în încetarea sinceră a căreia mulți erau aceia cari nu credeau.

Un al treilea fapt politic este rezerva în care se menține Turcia. Acordurile politice ale Turciei nu o obligau să întreprindă vreo acțiune în urma nouei situații militare. Nici un stat balcanic n'a atacat Iugoslavia. Din declarațiile de până acum și din știrile sosite dela Ankara, se pare că Turcia, rămânând credincioasă alianțelor și acordurilor ei politice și militare, înțelege să continue politica ei de neutralitate. Trebue subliniat însă faptul nou că prin ocuparea de trupele germane a regiunei grecești care se întinde pâna la frontiera turcă, guvernul din Ankara este ținut să considere situația în legătură cu vecinătatea ei imediată cu forțele germane.

Probabil că numai ca o măsură de precauțiune și pentru a preîntâmpina o eventuală alarmă și panică, guvernul turc a făcut cunoscut că e gata să evacueze din Istanbul pe acei funcționari, pensionari și particulari cari doresc. Mai trebue reamintit că din primul moment al operațiilor militare germane contra Greciei și Iugoslaviei, guvernul din Berlin a trimis la Ankara — după cum a comunicat corespondentul agenției Stefani — o declarație oficială care preciza că operațiunile contra trupelor engleze și iugoslave din Balcani nu urmăresc numai o victorie militară germană, ci triumful principiului Axei și că, după părerea Berlinului, toate țările europene care fac cauză comună cu Anglia „trădează prin aceasta cauza europeană și vor fi pedepsite".

Nici o altă confirmare sau precizare asupra acestei note n'a mai sosit, dar, dacă este exactă cum se crede, atunci ușor se poate înțelege adaosul corespondentului agenției „Stefani" că „această declarație a produs mare senzație la Ankara dat fiind caracterul de amenințare pe care ea pare să-l cuprindă la adresa Turciei".

D. Filoff, președintele consiliului de miniștri al Bulgariei, a făcut în Sobranie declarații privitoare la atitudinea Bulgariei. D. Filoff a subliniat că trupele bulgare nu iau parte la acțiunea contra Iugoslaviei, dar că guvernul din Belgard n'a ținut seamă de acest fapt și forțele aeriene iugoslave au bombardat teritoriul bulgar și trupe iugoslave ar fi atacat fără provocare posturile bulgare de graniță. „Se pregătesc evenimente — a spus d. Filoff — ce pot fi de o extremă importanță pentru poporul bulgar. Prima noastră datorie este să păstrăm calmul și sângele rece ce sunt indispensabile în momente atât de importante".

Guvernul român a protestat cu hotărire la Belgrad contra bombardărei teritoriului românesc de către avioanele iugoslave.

„Asemenea acte grave și lipsite de loialitate — spune comunicatul președinției de consiliu — nu pot turbura credința guvernului român, fără însă ca aceasta să însemneze libertatea de a ni se atinge onoarea și dreptatea".

Un important discurs a fost rostit de d. Churchill în Camera Comunelor. Primul ministru britanic a făcut o expunere a situației așa cum e văzută în Anglia.

Eșind din cadrul balcanic, menționăm terminarea vizitei d-lui Matsuoka în Europa.

După ultima întrevedere avută la Berlin cu d. Ribbentrop, d. Matsuoka a declarat că rezultatele vizitei sale în capitalele Axei „au întrecut așteptările sale".

După Roma și Berlin, ministrul de externe al Japoniei a fost la Moscova unde și-a prelungit șederea având două întrevederi cu d. Molotov și una, Sâmbătă, cu d. Stalin. Asupra acestei ultime întrevederi, s'a publicat un comunicat oficial, la Moscova, în care se precizează că „s'a discutat chestiunea relațiunilor dintre Rusia Sovietică și Japonia".

Târziu, noaptea, agenția „Tass" a anunțat că conversațiile dela Moscova s'au încheiat prin semnarea în ziua de 13 Aprilie a unui pact de neutralitate între U.R.S.S. și Japonia, ca și a unei declarații cu privire la respectarea mutuală a integrității teritoriale și a intangibilității frontierelor republicei Mongolia și ale statului Manciukuo.

Duminică seara d. Matsuoka a părăsit Moscova, plecând la Tokio.

OPERAȚIUNILE DIN IUGOSLAVIA

Lacul Ochrida, din Serbia de sud, unde trupele germane au făcut joncțiune cu forțele italiene

CEI 400.000 MINERI AMERICANI CONTINUĂ GREVA

Activitatea oțelăriilor în primejdie

New York, 13 (Rador). — Corespondentul agenției HAVAS anunță:

Toate speranțele de a se ajunge în curând la aplanarea grevei din regiunea carboniferă Appalaches pot fi considerate acum ca zădărnicite: negocierile, care păreau că evoluează favorabil, au fost complet suspendate Sâmbătă seara.

Se subliniază că dacă greva continuă încă o săptămână, oțelăriile americane vor fi obligate să-și închidă porțile. Această suspendare a activității oțelăriilor va avea o influență considerabilă asupra executării programului de reinarmare americană.

Cercurile bine informate declară că în regiunea carboniferă Appalaches sunt în grevă peste 400.000 mineri.

LUCRATORII UZINELOR UNITED AUTOMOBILE WORKERS AMENINȚA CU GREVA GENERALA

Detroit, 13 (Rador). — Corespondentul agenției HAVAS transmite următoarele:

Lucrătorii uzinelor United Automobile Workers, foste General Motors au ținut Sâmbătă un meeting în cursul căruia au declarat că dacă negocierile cu conducătorii societătei, cu privire la sporirea salariilor nu vor duce la un rezultat până la 20 Aprilie, se va da ordin de grevă generală.

ADUNAREA NAȚIONALĂ A IRAKULUI DECLARAT DECĂZUT DE PE TRON PE FOSTUL REGENT EMIRUL ABDULAH

S'a alcătuit un guvern de tranziție

Istanbul, 13 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

Se anunță din Bagdad că Adunarea Națională irakiană, reunită în ședința plenară, a declarat decăzut depe Tron pe fostul Regent, Emirul Abdulah, care a fugit.

In locul său a fost ales, prin aclamații entuziaste, seriful Saraf fost guvernator al Hedjasului.

Noul Regent a luat parte la insurecția arabă din cursul marelui război îndreptată contra englezilor și al cărei șef a fost Regele Hussein. El este rudă cu Regele Faisal.

Șeriful Saraf s'a prezentat în fața Parlamentului, pentru a depune jurământul de credință față de Regalitate, armată și națiunea irakiană.

Bagdadul se află în entuziasm.

Formarea unui cabinet constituțional național care să înlocuiască actualul guvern de tranziție este iminentă.

Ministrul Iugoslaviei la Sofia a părăsit Bulgaria

Sofia, 13 (Rador). — Corespondentul agenției STEFANI transmite următoarele:

Ministrul Iugoslaviei la Sofia împreună cu tot personalul legației a părăsit Bulgaria îndreptându-se în Turcia.

Societățile americane au mărit primele de asigurări pentru riscurile de război

New York, 13 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Față de situația din Balcani, societățile americane de asigurare au majorat primele de asigurare maritime pentru riscurile de războiu.

Pentru transporturile făcute din Grecia și pentru Grecia precum și pentru Egipt, via Canalului de Suez, primele au fost urcate dela 5 la 10 pence. Aceleiași prime se percep și pentru transporturile destinate Siriei și Palestinei.

Această majorare a primelor pentru asigurările maritime s'a hotărît în urma pierderii vaporului elen „Petalli", care a fost distrus în cursul atacului dat contra portului Pireu, unde numitul vapor era încărcat cu mărfuri destinate Statelor Unite.

Mesajul Suveranului Pontif cu prilejul sărbătorilor Paștilor

Sfântul părinte a făcut urări pentru o pace cât mai grabnică

Roma, 13 (Rador). — *Cu ocazia Sfintelor sărbători ale Paștelui, Suveranul Pontif a pronunțat un lung mesagiu în limba italiană.*

Sfântul Părinte vorbind de război, a mulțumit catolicilor pentru rugăciunile lor și a făcut urări pentru încheerea cât mai repede a păcei pentru toți și a unei păci onorabile pentru toate națiunile satisfăcându-se necesitățile lor vitale și legitime.

Papa a declarat că în totdeauna a făcut tot posibilul pentru împiedecarea războiului. Suveranul Pontif a invocat ajutorul lui Dumnezeu pentru instaurarea unei solidarități frățești între toate popoarele lumei

In concluzie Papa a invitat pe credincioși să facă rugăciuni fierbinți pentru o pace dreaptă.

In urmă Pius al XII-lea a dat binecuvântarea „Urbi et orbi".

PAPA PIUS AL XII-lea

BELGRADUL A CĂZUT

Comunicatul înaltului comandament german, pe care-l publicăm la Ultima oră, anunță că trupele germane, sub comanda generalului von Kleist au cucerit pe la sud, Duminecă dimineața, capitala Iugoslaviei, fortăreața Belgrad.

SOARTA A 11 DIVIZII SÂRBEȘTI

Berlin, 13 (Rador). — Agenția „D.N.B." află din sursă sigură că până acum au fost decimate cel puțin 11 divizii sârbești, pe frontul din Iugoslavia.

A INCEPUT O MARE BĂTĂLIE INTRE OLIMP ȘI GRAMMOS

Budapesta, 13 (Rador). — Corespondentul „Havas" transmite:

Corespondentul din Istanbul al ziarului național-socialist „Magyar Nemzet" anunță că o mare bătălie, care va decide soarta Balcanilor, a început între Olimp și Grammos.

S'a pus în vedere coloniei franceze din Istanbul să fie pregătită pentru părăsirea orașului

Istanbul, 13 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite următoarele:

Telegrame din izvor străin au anunțat din Istanbul că consulatul general francez ar fi pus în vedere coloniei franceze să fie pregătită pentru părăsirea Istanbulului și a regiunei învecinate.

Cercurile competente sunt autorizate a declara că asemenea instrucțiuni n'au fost niciodată date de către consulatul general francez.

PACT DE NEUTRALITATE INTRE RUSIA SOVIETICĂ ȘI JAPONIA

TEXTUL PACTULUI ȘI AL DECLARAȚIEI CU PRIVIRE LA RESPECTAREA MUTUALĂ A INTEGRITĂȚII TERITORIALE ȘI A INTANGIBILITĂȚII FRONTIERELOR MONGOLIEI ȘI MANCIUKUO-ULUI

Moscova, 13 (Rador). — Agenția „Tass" transmite:

Conversațiile care au avut loc în ultimele zile la Moscova între d-nii Molotov, președintele consiliului comisarilor poporului și comisar al poporului pentru afacerile străine al U.R.S.S., și Yosuke Matsuoka, ministrul de afaceri străine al Japoniei, s'au terminat prin semnarea în ziua de 13 Aprilie a unui pact de neutralitate între U.R.S.S. și Japonia, ca și a unei declarații cu privire la respectarea mutuală a integrității teritoriale și a intangibilității frontierelor republicei populare Mongolia și ale statului Manciukuo.

La conversații au luat parte și d-nii Stalin și Tatekawa, ambasadorul Japoniei la Moscova.

Iată textele:

I) PACTUL DE NEUTRALITATE INTRE UNIUNEA REPUBLICILOR SOVIETICE SOCIALISTE ȘI JAPONIA

Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. și M. S. Împăratul Japoniei, însuflețiți de dorința de a consolida relațiile amicale dintre cele două țări, au hotărît să încheie un pact de neutralitate și au desemnat în acest scop pe plenipotențiarii lor și anume: din partea Prezidiului Suprem al U.R.S.S. d. Viatceslav Molotov, președintele consiliului comisarilor poporului și comisar al poporului pentru afacerile străine al U.R.S.S., iar din partea M. S. Împăratului Japoniei d-nii Ysouke Matsuoka, ministru al afacerilor străine și Yoshitsugu Tatekawa, ambasador extraordinar și ministru plenipotențiar în U.R.S.S., cari, după ce au schimbat împuternicirile lor, ce au fost recunoscute valide, au convenit asupra dispozițiunilor următoare:

ART. 1. — Cele două părți contractante se angajează să mențină între ele relațiuni amicale și să respecte mutual integritatea teritorială și intangibilitatea celeilalte părți contractante.

ART. 2. — Dacă vreuna din părțile contractante devine obiectul unei agresiuni din partea uneia sau mai multor terțe puteri, cealaltă parte contractantă va păstra neutralitate pe tot timpul perioadei conflictului.

ART. 3. — Pactul va intra în vigoare din ziua ratificării sale de către cele două părți contractante și va rămâne în ființă pe o perioadă de cinci ani.

Dacă niciuna din părțile contractante nu denunță pactul cu un an înainte de expirarea termenului, el va fi considerat în mod automat prelungit pe o nouă perioadă de cinci ani.

ART. 4. — Prezentul pact trebue să fie ratificat în cel mai scurt timp posibil. Schimbul instrumentelor de ratificare trebue să aibă loc la Tokio deasemeni în cel mai scurt timp posibil.

Drept care plenipotențiarii mai sus numiți au semnat pact prezent, în dublu exemplar, redactat în limbile rusă și japoneză, și au pus sigiliile.

Semnat: MOLOTOV.
YOSUKE MATSUOKA,
YOSHITSUGU TATEKAWA

Făcut la Moscova la 13 Aprilie 1941.

II) DECLARAȚIE

„In conformitate cu spiritul pactului de neutralitate încheiat la 13 Aprilie 1941 între U.R.S.S. și Japonia, guvernul U.R.S.S. și guvernul japonez, doritori să asigure relații amicale și pacifice între cele două țări, declară în mod solemn că U.R.S.S. se angajează să respecte integritatea teritorială și intangibilitatea statului Manciukuo și Japonia se angajează să respecte integritatea teritorială și intangibilitatea republicei populare Mongolia.

Semnat la Moscova, la 13 Aprilie 1941.

Pentru guvernul U.R.S.S.: MOLOTOV.

Pentru guvernul japonez: YOSUKE MATSUOKA, YOSHITSUGU TATEKAWA".

Declarațiile prințului Konoye primul ministru al Japoniei

Tokio, 13 (Rador). — Corespondentul agenției „DNB" transmite:

Cu prilejul semnării pactului de neutralitate japono-sovietic, prințul Konoye, președintele consiliului de miniștri al Japoniei, a făcut o declarație, în care a spus între altele:

Încheind acum câtva timp cu Germania și Italia pactul tripartit, Japonia a exprimat dorința sa de neclintit de a împiedeca o extindere a războiului și de a asigura pacea în Extremul Orient.

Axa politicei externe a Japoniei, adaugă declarația, este pactul tripartit. Pentru a realiza această intenție este important ca Japonia și Rusia, în calitate de vecini, să întărească relațiile lor amicale.

Și declarația continuă: Astfel s'a întărit în același timp spiritul pactului tripartit. In această convingere, guvernul a dus de câtăva vreme negocieri cu guvernul sovietic cu intenția de a provoca o reglementare de principiu a relațiilor dintre Japonia și Rusia. Negocierile au făcut progrese rapide grație vizitei d-lui Matsuoka la Moscova și s'au terminat prin semnarea pactului.

Sunt ferm convins că pactul va face epocă în relațiile dintre cele două țări și că va contribui într'o măsură considerabilă să favorizeze pacea mondială.

Sunt deasemeni convins că pactul va servi de bază la soluționarea rapidă a diferitelor chestiuni în suspensie între cele două țări.

Comentând pactul, întreaga presă japoneză este de părere că el deschide o nouă epocă în relațiile dintre Japonia și URSS.

AMĂNUNTE LA ULTIMA ORĂ

Declarațiile unui senator american în legătură cu deschiderea Mării Roșii pentru Statele Unite

Washington 13 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

După agenția „Associated Press" senatorul democrat Wheeler a calificat deschiderea Mării Roșii pentru vasele Statelor Unite drept o „politică riguroasă".

Făuritorii de război francezi, a spus el, au distrus republica franceză, Făuritorii de război englezi au distrus totul, cu excepția imperiului britanic. Același tip de făuritor de război va distruge Statele Unite dacă sentimentele mai de grabă decât rațiunea continuă să dirijeze politica Statelor Unite.

Tot ceeace trebue făcut spre a se împinge Statele Unite în război este de a se trimite un număr din ce în ce mai mare de vase nord-americane în regiunile în cari ele vor fi torpilate, după toate probabilitățile. Dacă vasele acestea vor fi scufundate, se va încerca să se facă să intre Statele Unite în război și atunci vor fi foarte mari șanse ca America să fie silită să lupte în lumea întreagă și mai ales să lupte singură.

RĂZBOIUL PE MĂRI

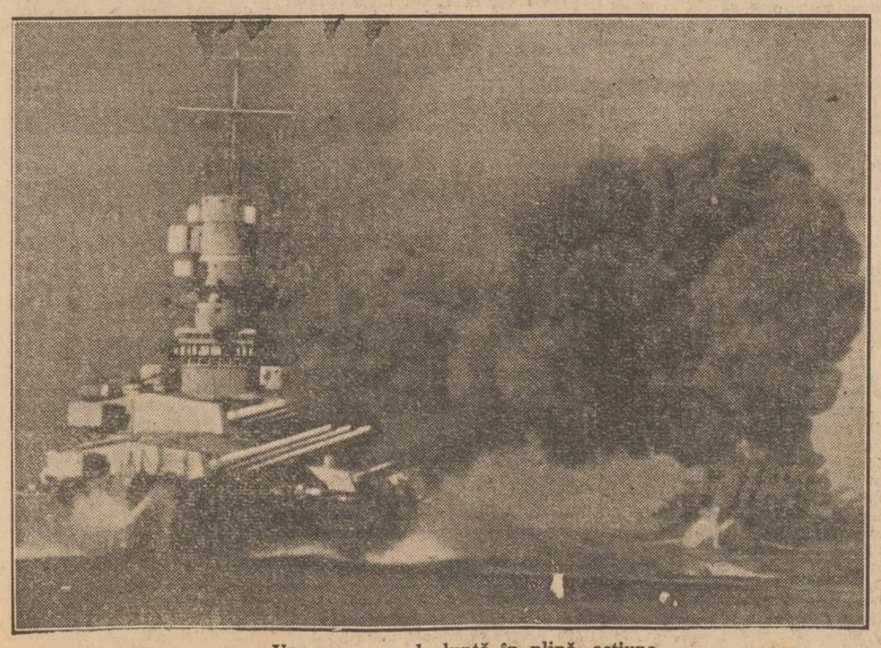

Un mare vas de luptă în plină acțiune